

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний університет

СЕРТИФІКАТНА ПРОГРАМА
«Методика викладання фінансової грамотності в школі»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Херсонського
державного університету

Голова вченої ради ХДУ

 (Володимир ОЛЕКСЕНКО)

(протокол від 26.02.2024р. № 12;
протокол від 29.09.2025р. № 3)

Сертифікатна програма вводиться в дію
з 28.02.2024р.

Ректор Херсонського

державного університету

 (Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ)

(наказ від 28.02.2024р. № 133-Д; наказ
від 30.09.2025р. № 529-Д)

Івано-Франківськ, 2025 рік

Розроблено робочою групою у складі:

П.І.П. керівника та членів	Посада (для зовнішніх сумісників - місце основної роботи, посада)	Найменування закладу, що закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами, керівництво науковою роботою здобувачів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, тип документу, тема, дата видачі)
Керівник						
Молікевич Роман Сергійович	Доцент кафедри географії та екології Херсонського державного університету	Диплом магістра Херсонський державний університет Спеціальність: Географія Кваліфікація: Географ. Викладач географії. Вчитель економіки 14.06.2013 Диплом магістра Херсонський державний університет Спеціальність: Інформаційні системи та технології 31.12.2024	Диплом кандидата наук ДК №040829 Кандидат географічних наук 11.00.02 – економічна та соціальна географія Тема: "Стан здоров'я населення Херсонської області (медико-географічне дослідження)" Інститут географії НАН України 28.02.2017 Атестат доцента: Доцент кафедри географії та екології, Херсонський державний університет АД №011002 01.02.2022	12 років	Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць. Основні з них, відповідно до тематики курсу: 1. Мальчикова Д.С. Освітні програми підготовки вчителів географії: зміст, структура, реалізація автономії університетів/ Д.С. Мальчикова, Р.С. Молікевич, О.О. Захаров, У.З. Борис // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: географічні науки. – Херсон, 2022. – №17. – С. 62-72. https://doi.org/10.32999/ksu2413-7391/2022-17-6 2. Мальчикова Д.С. Інтерактивне навчання і ресурси інформаційно-комунікаційних технологій у географічній освіті / Д.С. Мальчикова, І. О. Пилипенко, Р.С. Молікевич, А.Ю. Нападовська, О.І. Войтюк// Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: географічні науки. – Херсон, 2021. – №15. – С. 77-85. https://doi.org/10.32999/ksu2413-7391/2021-15-8 3. Мальчикова Д.С. Імітаційні та ігрові STEM-технології і практики на уроках природничо-математичного циклу / Д.С. Мальчикова, Р.С. Молікевич, І.С. Саф'яник// Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: географічні науки. – Херсон, 2021. – №14. – С. 79-86. https://doi.org/10.32999/ksu2413-7391/2021-14-9 4. Molikevych R., Bohadorova L., Kovalova K., Okhremenko I. The use of geoinformation systems in educational and professional programs for the training of geographers // Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2019: Conference Proceedings, ISBN 978-619-7408-87-4 / ISSN 1314-2704, 30 June – 6 July, 2019, Vol. 19, Issue 5.4, 355-361 pp. DOI: 10.5593/sgem2019/5.4/S22.048	1. Стажування за стипендіальною програмою Вишеградського фонду Тема: "Порівняльний аналіз просторових аспектів суспільного здоров'я в Польщі та Україні" Щецинський університет (Польща), 09.2020 - 07.2021, Contract for Financing Visegrad Scholarship 52010310 Наказ по ХДУ від 18.09.2020 №529-К 2. Ягеллонський університет (Краків, республіка Польща). 3 01 по 29 червня 2024 року успішно пройшов стажування в рамках The Coimbra Group Scholarship Programme For Young Professors And Researchers виконував дослідження на тему: "The impact of forced migration of Ukrainian nationals on the socio-economic development of Poland in the regional system" загальним обсягом 4 кредит ЄКТС (Сертифікат про стажування виданий Ягеллонським університетом, Краків, Польща, 15.07.2024 р.). 3. Атестація: вчитель географії, спеціаліст вищої категорії. Наказ Управління освіти Херсонської міс.ради №171-к від 01.04.2022 4. Сертифікат про підвищення кваліфікації "Фінансова грамотність для освітян" 30 годин (1 кредит ЄКТС). від Національний банк України: https://certs.prometheus.org.ua/cert/b8116213dbc346a1babffa1cc911466f 5. Сертифікат про підвищення кваліфікації "Криптовалюти" https://drive.google.com/file/d/15W35cjc0yUQ-Oc9n6U4RNdro4hwPRLS2/view?usp=sharing

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Херсонський державний університет Факультет біології, географії і екології Кафедра географії та екології
Офіційна назва сертифікатної програми	Методика викладання фінансової грамотності в школі
Обсяг сертифікатної програми	5 кредитів ЄКТС / 150 годин
Тривалість сертифікатної програми	Середньострокова
Передумови	Повна загальна середня освіта. Здобувачі освіти освітніх програм першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня, зацікавлені зовнішні слухачі
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії сертифікатної програми	Оновлюється один раз на два роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису сертифікатної програми	Сертифікатна програма розміщується на головній сторінці офіційного сайту ХДУ в розділі Освітня діяльність в закладі Сертифікатні програми https://www.kspu.edu/Education/CertPrograms.aspx
2. Мета сертифікатної програми	
Метою дисципліни є підготовка фахівців-освітян до впровадження та викладання предмету за вибором (факультатив) «Фінансова грамотність» у 10 (11) класах основної школи, а також викладання обов'язкового курсу "Підприємництво та фінансова грамотність" у 8-9 класах НУШ.	
3. Характеристика сертифікатної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань А Освіта спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Орієнтація сертифікатної програми	Сертифікатна програма має прикладний характер. Спрямована на теоретичну та методичну підготовку вчителів до викладання курсу фінансової грамотності у закладах загальної середньої освіти, та/або відповідного спецкурсу у профільних класах. Підготовка здійснюватиметься як на основі діючої програми, так і на модельних навчальних програмах НУШ.
Основний фокус сертифікатної програми та	Програма забезпечує формування компетентностей, необхідних для професійної педагогічної діяльності, в аспекті викладання фінансової грамотності в школі. Курс спрямований на підготовку вчителів для викладання у профільних 10 (11) класах та 8-9 класах НУШ.

спеціалізації	
Особливості програми	Особливість програми полягає у стратегічному підході щодо підготовки вчителів до викладання фінансової грамотності у класах НУШ та профільних класах з економічним напрямком. Програмою курсу передбачено опанування теоретичними знаннями і практичними навичками для викладання фінансової грамотності в школі. Це дозволить здобувачам розширити знання та поглибити професійну підготовку, необхідну для викладання в класах НУШ. Програма передбачає опанування всіх діючих навчальних та модельних навчальних програм.
4. Придатність до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Курс орієнтований на підвищення кваліфікації здобувачів - майбутніх вчителів, а також діючих педагогів, щодо професійної готовності викладати курс фінансової грамотності в класах НУШ та профільних класах старшої школи. Після проходження сертифікатної програми здобувач матиме достатню підготовку для професійного викладання курсу. Сертифікатна програма розширює перелік компетентностей для первинних посад відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатора професій» ДК 003-2010: 2320 - вчитель закладу загальної середньої освіти.
Подальше навчання	Не застосовано
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті. Навчальні заняття та їх види: лекції та практичні роботи. Освітній процес базується на принципах студентоцентрованості, академічної свободи, академічної доброчесності, наступності та безперервності.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється за накопичувальною системою відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з географії, математики, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Знання основ економіки та фінансів. ФК2. Вміння застосовувати методики та прийоми навчання фінансової грамотності в школі. ФК3. Використання інтерактивних методів навчання та ігрових технік для залучення уваги учнів до вивчення фінансових аспектів. ФК4. Вміння виявляти та аналізувати різноманітні фінансові проблеми, з якими можуть зіштовхнутися учні, і розробка ефективних методик їх вирішення.

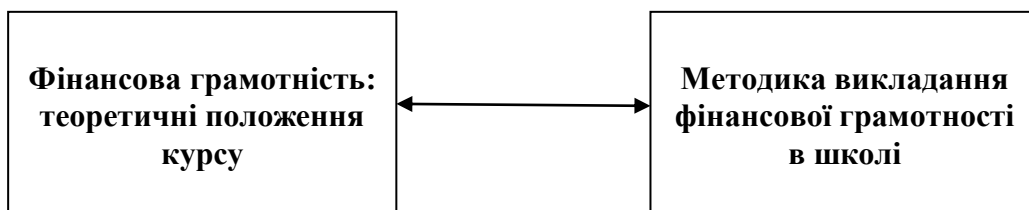
	ФК5. Вміння організовувати практичні заняття, включаючи відтворення реальних фінансових ситуацій та вправи з фінансового планування. ФК6. Вміння оцінювати ефективність навчання фінансової грамотності та коригування методик відповідно до результативності та успішності учнів.
7. Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Володіє базовою та спеціалізованою термінологією з основ економіки та фінансів. ПРН 2. Знає та вміє застосовувати відповідні фінансово-правові документи під час навчання фінансової грамотності. ПРН 3. Знає та володіє методикою навчання фінансової грамотності, а також застосовує міжнародну практику та педагогічні стандарти інших країн при викладанні. ПРН 4. Володіє матеріалом з основ фінансової грамотності та методикою їх викладення на рівні базової середньої школи ПРН 5. Вміє організовувати та реалізовувати в навчанні практичні тренувальні кейси з фінансової грамотності.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Теоретико-практичну підготовку здобувачів у межах сертифікатної програми забезпечуватиме Молікевич Р.С.- кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії та екології, вчитель вищої категорії.
Матеріально-технічне забезпечення	Виконання програм навчальних дисциплін забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів, що відповідають Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. Освітній процес за сертифікатною програмою забезпечується навчально-методичними матеріалами кафедри, бібліотеки та цифровими ресурсами університету: платформа KSU Online та інтернет-ресурс ХДУ24.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес забезпечується інформаційними та навчально-методичними матеріалами, які розміщуються на офіційному сайті Херсонського державного університету, ресурсі ХДУ24, освітній платформі «KSU Online», віртуальному навчальному середовищі Moodle. Для здобувачів доступний ліцензійний пакет MS Office 365. Доступ до наукової, методичної літератури та тематичних періодичних видань забезпечується Науковою бібліотекою ХДУ (Е-бібліотека, доступ до наукометричних баз даних Scopus i Web of Science, EBSCO).

Перелік компонент (змістових модулів) сертифікатної програми та їх логічна послідовність

Перелік компонент сертифікатної програми

Код н/д	Складові частини сертифікатної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація слухачів)	Кількість кредитів ЄКТС/ годин	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Змістові модулі сертифікатної програми			
ЗМ 1	Фінансова грамотність: теоретичні положення курсу	2 кредити ЄКТС/ 60 годин	Поточний контроль
ЗМ 2	Методика викладання фінансової грамотності в школі	3 кредити ЄКТС/ 90 годин	Поточний контроль
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ СЕРТИФІКАТНОЇ ПРОГРАМИ		5 кредитів ЄКТС/ 150 годин	Диференційований залік

Структурно-логічна схема сертифікатної програми

Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Атестація здійснюється у формі диференційованого заліку за змістовними модулями. Залік виставляється за результатами поточного накопичувального оцінювання та контрольної роботи. Успішне прослуховування сертифікатної програми посвідчується сертифікатом.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам сертифікатної програми

	ЗМ 1	ЗМ 2
ЗК1	+	+
ЗК2	+	
ЗК3	+	+
ЗК4		+
ЗК5		+
ФК1	+	
ФК2		+
ФК3		+
ФК4	+	+
ФК5	+	+
ФК6		+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами сертифікатної програми

	ЗМ 1	ЗМ 2
ПРН1	+	
ПРН2	+	+
ПРН3		+
ПРН4	+	+
ПРН5		+

Керівник сертифікатної програми

Роман МОЛІКЕВИЧ